

711. Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI**

Prolašavam Zakon o unutrašnjoj trgovini, koji je donijela Skupština Crne Gore na sedmoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2008. godini, dana 29. jula 2008. godine.

Broj: 01-1546/2
Podgorica, 4. avgusta 2008. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

**ZAKON
O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI**

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se unutrašnja trgovina (u daljem tekstu: trgovina), uslovi i oblici vršenja trgovine, zaštita od nelojalne konkurencije u trgovini i nadzor nad primjenom ovog zakona.

Član 2

Trgovina, u smislu ovog zakona, je kupovina i prodaja robe i vršenje trgovinskih usluga.

Član 3

Trgovinom se, u skladu sa ovim zakonom, može baviti privredno društvo ili preduzetnik (u daljem tekstu: trgovac).

Član 4

Trgovac obavlja trgovinu slobodno i pod jednakim uslovima na tržištu u skladu sa zakonom, ratifikovanim međunarodnim ugovorima i dobrim poslovnim običajima, na način kojim se ne nanosi šteta drugim trgovcima, potrošačima ili opštim interesima.

Član 5

Trgovcu se ne može aktima državnih organa, organa lokalne samouprave ili organizacija koje vrše javna ovlašćenja ograničiti pravo slobodnog nastupanja na tržištu ili dovesti u neravnopravan položaj na tržištu pojedini trgovci i kupci.

Član 6

Odredbe ovoga zakona shodno se primjenjuju i na:

- 1) lica registrovana za obavljanje djelatnosti proizvodnje koja svoje proizvode prodaju na tržištu;
- 2) nevladine organizacije koje, radi ostvarivanja svojih statutom utvrđenih ciljeva, prodaju određenu robu;
- 3) fizička lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom, kada svoje poljoprivredne proizvode prodaju na tržištu i druga fizička lica koja se bave djelatnošću čiji proizvodi mogu biti predmet prodaje;
- 4) fizička lica koja, na osnovu ugovora sa registrovanim trgovcem, obavljaju za trgovca trgovinu na malo određenom robom.

II. TRGOVINA

1. Vrste trgovine

Član 7

(1) Trgovina se obavlja kao trgovina na veliko, kao trgovina na malo i kao pružanje trgovinske usluge.

(2) Trgovina iz stava 1 ovog člana može se vršiti elektronskim putem, u skladu sa posebnim zakonom.

1) Trgovina na veliko

Član 8

Trgovina na veliko je kupovina robe radi dalje prodaje trgovcima, profesionalnim korisnicima i drugim subjektima, osim fizičkim licima-krajnjim korisnicima.

Član 9

(1) Trgovina na veliko obavlja se u posebnim prostorijama, skladištima i drugim prostorima za prodaju robe na veliko, na pijacama za prodaju robe na veliko, kao i na drugim mjestima koja ispunjavaju propisane uslove.

(2) Trgovina na veliko se može obavljati i bez zadržavanja robe u skladištu trgovca na veliko (trgovina u tranzitu).

(3) Za obavljanje trgovine iz stava 2 ovog člana nije potreban prodajni prostor, odnosno skladište.

Član 10

Trgovina na veliko može se obavljati i na robnim berzama, u skladu sa zakonom.

2) Posebni oblici trgovine na veliko

Isključiva distribucija

Član 11

(1) Ugovorom o isključivoj distribuciji, zaključenim između dobavljača, proizvođača ili trgovca na veliko (u daljem tekstu: proizvođač) i trgovca na malo (u daljem tekstu: distributer), proizvođač se obavezuje da će isporučivati određenu robu, radi dalje prodaje na određenom području, a distributer se obavezuje da će dalje prodavati tu robu u svoje ime i za svoj račun prema pravilima prodaje koje određuje proizvođač.

(2) Proizvođač može istu vrstu robe isporučivati i drugim trgovcima na malo na području za koje ima zaključen ugovor o isključivoj distribuciji, pod uslovom da drugi trgovci ne prodaju tu robu na području za koje se zaključio ugovor o isključivoj distribuciji.

Selektivna distribucija

Član 12

Ugovorom o selektivnoj distribuciji, proizvođač uslovljava prodaju robe samo onom distributeru koji zadovoljava posebne zahtjeve proizvođača u pogledu stručnosti lica, servisiranja robe, izgleda i lokacije poslovnog prostora.

Franšizing

Član 13

Ugovorom o franšizingu, davalac franšize - proizvođač, specijalizovani trgovac na veliko i fabrika koja je razvila oblik uslužnog poslovanja ustupa, uz finansijsku naknadu, primaocu franšize - trgovcu na malo ili fabrici uslužne djelatnosti, pravo upotrebe franšize, radi prodaje određenih vrsta robe, odnosno usluga.

3) Trgovina na malo

Član 14

Trgovina na malo je kupovina robe radi dalje prodaje krajnjim korisnicima.

Član 15

(1) Trgovina na malo obavlja se u prodajnim prostorijama ili na drugim prodajnim mjestima koja ispunjavaju propisane uslove.

(2) Druga prodajna mjesta, na kojima se vrši trgovina na malo su: štandovi - tezge, kiosci, automati, pokretne prodavnice (ulični prodavci s kolicima i dr.) i sl.

(3) Druga prodajna mjesta u smislu stava 2 ovog člana, mogu se organizovati u zatvorenom ili otvorenom prostoru, na pijaci ili izvan pijace u skladu sa posebnim propisom lokalne samouprave.

(4) Trgovinom na drugim prodajnim mjestima smatraju se i prigodne prodaje (priredbe, sajmovi, izložbe i dr.).

4) Posebni oblici trgovine na malo

Distanciona trgovina

Član 16

Distanciona trgovina je prodaja na malo putem sredstava distancione komunikacije u okviru prodajne mreže organizovane od strane trgovca.

Trgovina izvan poslovnih prostorija

Član 17

(1) Trgovina izvan poslovnih prostorija je prodaja na malo, koja se obavlja ličnim nuđenjem prisutnom fizičkom licu bez njegovog zahtjeva.

(2) Prodaju iz stava 1 ovog člana trgovac može obavljati neposredno ili preko lica kojima izdaje ovlaštenje za prodaju robe potrošačima.

(3) Prodaju u smislu ovog člana mogu obavljati trgovci registrovani za ovaj oblik trgovine.

Javna i aukcijska prodaja

Član 18

(1) Trgovina se može obavljati i organizovanjem prodaje robe najboljem ponuđaču na osnovu javnog objavljivanja i javnog nadmetanja na određenom mjestu i u određeno vrijeme (u daljem tekstu: javna i aukcijska prodaja).

(2) Javna i aukcijska prodaja može biti stalna ili povremena.

Član 19

Uslove za organizovanje javne i aukcijske prodaje, vrste robe koja se prodaje putem javne i aukcijske prodaje, kao i načine i postupak prodaje propisuje Vlada na predlog ministarstva.

Prodaja na pijaci

Član 20

(1) Na pijaci se vrši prodaja voća i povrća, stočarskih, živinarskih i ostalih poljoprivrednih proizvoda, zanatskih proizvoda, proizvoda domaće radinosti i ostale robe koja po svojim osobinama može da se izlaže pijačnoj trgovini.

(2) Na zelenoj pijaci vrši se prodaja voća i povrća, stočarskih, živinarskih i ostalih poljoprivrednih proizvoda.

(3) Na pijaci se može organizovati poseban prostor za prodaju upotrebljavane robe.

(4) Na pijacama posebnih namjena može se vršiti prodaja: stoke, ogrijevskog drveta, polovnih motornih vozila, polovnih auto djelova i dr.

(5) Na pijaci se vrši prodaja robe koja po svojoj prirodi ne zahtijeva posebne uslove rukovanja i čuvanja.

2. Trgovinske usluge

Član 21

Trgovinske usluge, u smislu ovog zakona, su: agencijske, posredničke, zastupničke, komisione, berzanske, usluge uskladištenja, opremanja i dopremanja robe, kontrole kvaliteta i kvantiteta robe, ekonomske propagande i promocije, usluge priređivanja sajмова i privrednih izložbi, usluge pijace i druge usluge uobičajne u trgovini.

Član 22

(1) Agencijskim uslugama iz člana 21 ovog zakona smatraju se poslovi zaključivanja ugovora o trgovini robom u ime i za račun komitenta.

(2) Posredničkim uslugama smatraju se poslovi dovođenja u vezu zainteresovanih strana, radi zaključivanja ugovora o poslovima trgovine robom.

(3) Uz agencijske usluge mogu se, bez upisa u registar, vršiti i posredničke usluge, a uz posredničke usluge i agencijske usluge.

(4) Agencijske i posredničke usluge iz st. 1 i 2 ovog člana obuhvataju i usluge u prometu nepokretnosti i pokretnih stvari, koje čine osnovna sredstva privrednih društava i preduzetnika.

Član 23

Zastupničkim uslugama smatraju se poslovi vršenja prometa robe i usluga u ime i za račun drugog lica, kao i vršenja servisne službe i drugih tehničkih usluga u vezi sa održavanjem i opravkom proizvoda.

Član 24

(1) Komisionim uslugama smatraju se poslovi prodaje pokretnih stvari u svoje ime, a za račun komitenta (privrednog društva, preduzetnika ili fizičkog lica).

(2) Komisione usluge se vrše odvojeno od drugih djelatnosti kojima se bavi komisionar (privredno društvo ili preduzetnik).

(3) Komisione usluge, čiji su komitenti fizička lica, dozvoljene su za sve vrste roba, osim za sljedeću robu:

- 1) životne namirnice;
 - 2) proizvode na koje se plaća akciza po propisima o akcizama i porezu na promet;
 - 3) farmaceutske, medicinske, kozmetičke i toaletne preparate;
 - 4) elektrotehničku robu, mašine i drugu robu, za čiji promet i upotrebu je propisana obaveza snabdjevenosti garantnim listom, tehničkim uputstvom i spiskom ovlašćenih servisa.
- (4) Roba koja je predmet komisije prodaje mora posjedovati dokaz o nabavci.

Član 25

Uslugama skladištenja robe smatraju se poslovi smještaja i čuvanja povjerene robe, kao i vršenje drugih poslova i radnji koje su uobičajne za usluge skladištenja.

Član 26

Uslugama otpremanja (špedicija) smatraju se poslovi otpremanja i dopremanja robe, kao i vršenje drugih poslova i radnji koje su uobičajne za otpremanje i dopremanje robe.

Član 27

Uslugama kontrole kvantiteta i kvaliteta robe smatraju se poslovi ispitivanja i utvrđivanja identiteta, kvaliteta i kvantiteta robe i vršenje drugih poslova i radnji koje se uobičajno vrše uz ove poslove.

Član 28

Uslugama ekonomske propagande i promocije smatraju se poslovi saopštavanja prodajnih poruka o robi koja je predmet trgovine.

Član 29

Poslovima priređivanja sajmova smatraju se poslovi organizovanja domaćih i međunarodnih sajmova i privrednih izložbi.

Član 30

(1) Usluga pijace je obezbjeđivanje posebno uređenog i organizovanog prostora, koji ispunjava uslove propisane za prodaju proizvoda koji se mogu prodavati na pijaci.

(2) Uslugama pijace smatraju se: izdavanje u zakup prostora iz stava 1 ovog člana za izlaganje i prodaju proizvoda i njihovo uskladištenje, obrada i dorada, korišćenje sredstava za manipulaciju, kao i poslovi kontrole kvaliteta i kvantiteta uskladištenih proizvoda i dr.

(3) Na pijaci na veliko vrši se samo trgovina na veliko, a na pijaci na malo samo trgovina na malo.

(4) Trgovac koji pruža uslugu pijace utvrđuje pijačni red, kojim se bliže uređuju pravila za izlaganje robe i način prodaje, kao i druga pravila za obavljanje trgovine, u skladu sa propisima.

(5) Na pijačni red iz stava 4 ovog člana saglasnost daje nadležni organ lokalne samouprave.

III. USLOVI ZA OBAVLJANJE TRGOVINE

Član 31

(1) Za obavljanje trgovine moraju biti ispunjeni:

1) minimalno tehnički uslovi, koje moraju da ispunjavaju poslovne prostorije i druga prodajna mjesta, oprema i sredstva za obavljanje trgovine, odnosno drugi uslovi zavisno od vrste i posebnih oblika trgovine, kao i posebni uslovi zavisno od vrste prodajnog objekta, odnosno vrste robe u trgovini na malo;

2) opšti sanitarni i zdravstveni uslovi, koje moraju da ispunjavaju poslovne prostorije, oprema i sredstva za obavljanje trgovine, odnosno lica koja neposredno posluju sa robom, koja može uticati na zdravlje ljudi, u skladu sa posebnim propisima.

(2) Uslove iz stava 1 tačka 1 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za unutrašnju trgovinu (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(3) Ministarstvo propisuje vrstu robe, kao i način i uslove za obavljanje trgovine na malo iz člana 6 stav 1 tačka 4 ovog zakona.

(4) Ministarstvo propisuje vrstu robe i način obavljanja trgovine iz člana 17 ovog zakona.

Dokaz o nabavci robe

Član 32

(1) Dokaz o nabavci robe koja je predmet trgovine je račun izdat u propisanoj formi.

(2) Dokaz o nabavci robe koja je predmet komisijone prodaje je potvrda o preuzimanju robe koja sadrži podatke o identifikaciji robe i podatke o komitentu.

(3) Poljoprivredni proizvođač za poljoprivredne proizvode iz sopstvene proizvodnje, koji su predmet prodaje, dužan je da obezbijedi potvrdu o porijeklu koju izdaje organ lokalne uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

(4) Druga fizička lica koja se bave djelatnošću čiji proizvodi mogu biti predmet prodaje, u smislu člana 6 stav 1 tačka 3 ovog zakona, dužna su da obezbijede dokaz o porijeklu proizvoda od nadležnog organa u skladu sa posebnim propisom.

(5) Roba koja je predmet trgovine mora da ispunjava uslove propisane za stavljanje u promet (deklaracija, oznaka, prateće isprave i dr.).

Prijava

Član 33

(1) Ako zakonom nije drukčije propisano, trgovac je dužan da o početku obavljanja trgovine podnese prijavu nadležnom inspekcijском organu i opštinskom organu uprave nadležnom za poslove privrede za potrebe evidencije, najmanje osam dana prije početka rada.

(2) Ministarstvo propisuje sadržinu obrasca za prijavu i registra za vođenje evidencije iz stava 1 ovog člana.

Član 34

Ispunjenost propisanih uslova za obavljanje trgovine provjeravaju nadležni inspekcijски organu postupk u redovnog inspekcijskog nadzora.

Radno vrijeme

Član 35

Radno vrijeme i raspored dnevnog i nedjeljnog radnog vremena i radnog vremena u dane državnih praznika prodavnica i drugih prodajnih mjesta, kao i radno vrijeme za pijace, sajmove, izložbe i druge povremene načine obavljanja trgovine propisuje nadležni organ lokalne samouprave.

Član 36

(1) Trgovac je dužan da podatke o radnom vremenu istakne na vidljiv i jasan način.

(2) Trgovac je dužan da se pridržava istaknutog radnog vremena.

Evidencije

Član 37

(1) Trgovac je dužan da vodi evidencije o nabavi i prodaji robe na veliko, na malo i za pružanje trgovinskih usluga (u daljem tekstu: evidencija).

(2) Evidencija se vodi za svako veleprodajno mjesto, prodavnicu i drugo prodajno mjesto i poslovnu prostoriju u kojoj se pružaju trgovinske usluge.

(3) Evidencija mora biti dostupna nadležnim inspekcijskim organima u toku kontrole u poslovnom prostoru u kome se vrši kontrola.

(4) Evidencija se vodi na osnovu dokaza o nabavci robe i proizvodnji gotovih proizvoda i i sprava o naručenim uslugama (račun-faktura, prijemnica, radni nalog, porudžbenica i drugi dokazi) i na osnovu dokaza o prodaji robe i pružanju trgovinskih usluga (račun-faktura, isječak trake registar kase, paragon blok i drugi dokazi koji sadrže propisane podatke o prodatoj robi i usluzi).

(5) Sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

IV. NELOJALNA KONKURENCIJA

Član 38

Akti i radnje nelojalne konkurencije na tržištu su zabranjeni.

Član 39

Nelojalnom konkurencijom, u smislu ovog zakona, smatraju se radnje trgovca kojima se protivno dobrim poslovnim običajima nanosi ili može nanijeti šteta drugom trgovcu ili kupcu.

Član 40

Nelojalnom konkurencijom smatra se naročito:

1) reklamiranje, oglašavanje ili nudičenje robe navođenjem podataka ili upotrebom izraza kojim se stvara ili se može stvoriti zabluda na tržištu o toj robi, čime se određeni trgovac dovodi ili se može dovesti u povoljniji položaj;

2) iznošenje neistina o drugom trgovcu koje štete njegovom ugledu i poslovanju;

3) prodaja robe sa oznakama ili podacima koji stvaraju ili mogu dovesti trgovca u zabludu u pogledu porijekla, načina proizvodnje, količine, kvaliteta ili drugih svojstava robe;

4) prikriivanje mana robe ili dovođenje kupca u zabludu na drugi način;

5) preduzimanje radnji usmjerenih na raskidanje poslovnog odnosa između drugih trgovaca ili radi sprječavanja, odnosno otežavanja zasnivanja takvog odnosa;

6) neovlašćena upotreba spoljnih oznaka drugog trgovca kojom se stvara ili se može stvoriti zabluda u prometu robe na štetu drugog trgovca koji te oznake upotrebljava u svom poslovanju;

7) davanje drugom trgovcu ovlašćenja za korišćenje svojih spoljnih obilježja ako se time stvara ili može stvoriti zabluda na tržištu;

8) neovlašćeno korišćenje usluga trgovačkog putnika, trgovinskog predstavnika ili zastupnika drugog trgovca;

9) pridobijanje kupaca ili korisnika usluga davanjem ili obećavanjem nagrada ili druge imovinske koristi ili pogodnosti čija vrijednost znatnije prevazilazi uobičajene reklamne nagrade.

V. NADZOR

Član 41

(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Tržišna inspekcija.

Član 42

Pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, nadležni inspektor je obavezan da preduzme i sljedeće upravne mjere i radnje:

1) privremeno zatvori objekat ili drugo prodajno mjesto u kojem se vrši trgovina na veliko ili trgovina na malo, ako:

-ne ispunjava propisane uslove za obavljanje trgovine,

-ne posjeduje dokaz o nabavci za robu koja je predmet trgovine;

2) privremeno oduzme robu koja je predmet trgovine za koju trgovac ne posjeduje dokaz o nabavci.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 43

(1) Novčanom kaznom od pedesetostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniče se za prekršaj privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako:

1) obavlja trgovinu u poslovnim prostorijama ili na drugim prodajnim mjestima koja ne ispunjavaju propisane uslove (čl.15, 19 i 31);

2) obavlja komisione usluge za vrste roba zabranjene ovim zakonom (član 24 stav 3);

3) ne posjeduje dokaz o nabavci za robu koja je predmet komisione prodaje (član 24 stav 4);

4) ne pruža uslugu pijace na propisani način (član 30 st.1 i 2);

5) ne posjeduje dokaz o nabavci za robu koja je predmet trgovine (član 32 st. 1,2,3 i 4);

6) ne podnese prijavu o početku obavljanja trgovine nadležnom organu (član 33 stav 1);

7) ne vodi evidenciju na način propisan ovim zakonom (član 37);

8) preduzme neku od radnji koja predstavlja djelo neloyalne konkurencije (član 40 stav 1 tač.5, 6, 8 i 9).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice.

(3) Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 3, 5 i 6 ovog člana, učiniocu prekršaja može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja robe koja je predmet prekršaja.

(4) Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 4 ovog člana, učiniocu prekršaja može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja trgovine od tri mjeseca do jedne godine.

Član 44

(1) Novčanom kaznom od tridesetostrukog do pedesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice, drugo privredno društvo i preduzetnik, ako:

1) obavlja trgovinu izvan poslovnih prostorija suprotno ovom zakonu (član 17);

2) komisione usluge ne vrši odvojeno od drugih djelatnosti (član 24 stav 2);

3) uslugu pijace na veliko i pijace na malo nije organizovao na odvojenim prostorima (član 30 stav 3);

4) nije utvrdio pijačni red (član 30 st. 4 i 5);

5) ne istakne i ne pridržava se radnog vremena (član 36).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, novčanom kaznom od trostrukog do petnaestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice.

Član 45

Za prekršaj iz člana 43 stav 1 tač. 1, 4, 7 i 8 i člana 44 ovog zakona, nadležni inspektor može izreći i naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta:

1) preduzetniku, u vrijednosti od dvostrukog do petostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori;

2) odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu, u vrijednosti od jednostrukog do trostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 46

(1) Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu zakona iz člana 47 ovog zakona.

Član 47

Upravni postupci koji nijesu pravosnažno okončani do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama Zakona o prometu robe ("Službeni list SRCG", br. 6/78, 8/79, 34/81, 15/83, 17/87 i 19/89), odnosno Zakona o trgovini ("Službeni list SRJ", br. 32/93, 50/93, 41/94, 29/96 i 37/02).

Član 48

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o prometu robe ("Službeni list SRCG", br. 6/78, 8/79, 34/81, 15/83, 17/87 i 19/89) i primjena Zakona o trgovini ("Službeni list SRJ", br. 32/93, 50/93, 41/94, 29/96 i 37/02).

Član 49

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-424/9
Podgorica, 29. jula 2008. godine

Skupština Crne Gore
Predsjednik,
Ranko Krivokapić, s.r.

